

**УКРАЇНЬКА АСОЦІАЦІЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ**
Саморегульвна організація

**UKRAINIAN ASSOCIATION
OF INVESTMENT BUSINESS**
Self-regulatory organisation

вул. Предславинська, 28
03150, м. Київ, Україна
Телефон/факс: (044) 528-72-66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

28 Predslavynska Str
03150 Kyiv, Ukraine
Tel./fax: 528-72 -66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

Вих. №50
Від 07.09.22 р.

Члену Національної комісії
з цінних паперів та фондового ринку
пану Барамії І. Г.

Шановний Іраклію Геннадійовичу!

Українська асоціація інвестиційного бізнесу (далі – УАІБ) ознайомилася з оприлюдненим Комісією 06 вересня 2022 року рішеннями НКЦПФР №1139 «Щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках» (далі – Рішення №1139) та №1140 «Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 квітня 2022 року № 314», затвердженими 05 вересня 2022 року.

Асоціація, на жаль, не мала можливості брати участь у підготовці цих рішень і надати свої зауваження до них, але, зважаючи на їхній суттєвий очікуваний вплив на діяльність професійних учасників ринку, зокрема компаній з управління активами (далі – КУА) та адміністраторів недержавних пенсійних фондів (далі – АНПФ), вважаємо за необхідне висловити свою позицію щодо них цим листом.

Згідно з Рішенням №1139, НКЦПФР запроваджує додатковий пруденційний показник для усіх профучасників ринків капіталу та організованих товарних ринків – **норматив ліквідності активів** – що має застосовуватися, починаючи з 01 січня 2023 року. Саме ж рішення набере чинності з 01 жовтня, тобто однозначно ще у період дії воєнного стану. На нашу думку, вже це саме по собі не сприяє стабільному функціонуванню ринків та їхніх профучасників у надзвичайно турбулентний період війни, а навпаки, підвищує ризики нестабільності, особливо, зважаючи на той підхід до розрахунку додаткового нормативу й ті строки, які визначені у Рішенні №1139.

Як ми зазначали ще у листах УАІБ №80 від 03.08.2021 та №123/2 від 09.12.2021, Положенням №1597, ще до прийняття змін за Рішенням №667, Комісією вже були встановлені пруденційні показники (нормативи) для КУА та АНПФ, передбачені законодавством Європейського Союзу і достатні для пруденційного нагляду за їхньою діяльністю, зокрема, розмір власних коштів (регулятивного капіталу) для КУА та норматив достатності власних коштів для КУА та АНПФ. Наголошуємо, що у законодавстві ЄС, норми якого передбачені до впровадження в Україні за Угодою про асоціацію, вимоги до капіталу установ, аналогічних КУА в Україні, визначаються профільною Директивою №2009/65/ЄС про координацію законів, підзаконних актів та адміністративних положень стосовно підприємств колективного інвестування в перевідні цінні папери (Directive 2009/65/EC of 13 July 2009 on the coordination of

laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS IV)). Для КУА та АНПФ уже було додано один пруденційний показник – коефіцієнт покриття операційного ризику – не передбачений ані законодавством ЄС для таких професійних учасників, ані практикою низки країн-членів ЄС (зокрема, Хорватії, що останньою приєдналася до ЄС). Вважаємо, що застосування ширших вимог Директив та Регламентів ЄС чи інших документів, які регламентують діяльність банків і кредитних установ та інвестиційних фірм, до КУА та АНПФ, **понад уже запроваджені пруденційні нормативи, є надмірним і недоцільним**, адже діяльність КУА та АНПФ принципово відрізняється від діяльності вищезазначених установ. Зокрема, КУА та АНПФ мають окремий баланс від фондів в управлінні та/або адмініструванні й не відповідають за фінансовими зобов'язаннями цих фондів, а також вони не здійснюють активні щоденні операції з власними активами, тож загалом несуть інші й **суттєво менші фінансові ризики**.

Вважаємо, що вимоги, які запроваджуються для регулювання діяльності профучасників ринків капіталу в Україні, зокрема для КУА та АНПФ, **не повинні бути більш жорсткими, ніж це встановлено для аналогічних компаній у ЄС**, адже впровадження цих норм повинно сприяти підготовці компаній до роботи на міжнародному ринку капіталу, а не штучно знижувати їх конкурентоспроможність і ефективність, а додатково до цього – життєстійкість під час війни.

Як Асоціація зазначала раніше (лист №46 від 15.05.2020) щодо попередньої ініціативи Комісії запровадити додатковий пруденційний показник «норматив поточної ліквідності» для АНПФ (врешті, Комісія відмовилася від нього), як і у випадку з КУА та фондами в їхньому управлінні, адміністратори НПФ ведуть окремий бухгалтерський облік своїх активів і зобов'язань та активів і зобов'язань НПФ, адміністрування яких вони здійснюють, зокрема персоніфікований облік, де індивідуальний пенсійний рахунок відкривається кожному учаснику фонду (ст. 21, 25 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення»), і не відповідають власними активами за зобов'язаннями останніх. Тому для адміністраторів НПФ, як і для КУА, відсутня природня потреба – виходячи з характеру їхньої діяльності – у контролі й підтриманні значної частки високоліквідних активів (на відміну від торговців цінними паперами/інвестиційних фірм і банків), та, відповідно, ставить під велике питання економічну сутність і доцільність встановлення подібного нормативу ліквідності для них.

Запровадження нормативу ліквідності активів за Рішенням №1139, по суті, вимагає від профучасників, у тому числі КУА та АНПФ, мати високоліквідні активи (грошові кошти та державні облігації) фактично у розмірі до двох початкових капіталів, зокрема, для новостворених компаній. Це, на наше глибоке переконання, є **невиправданим, суперечить Рішенню №1597 та штучно завищує норматив, передбачений ліцензійними умовами діяльності КУА та АНПФ**.

Низка КУА та АНПФ мають у своїх активах державні облігації та кошти на рахунках у банках (зокрема, депозитних) – зокрема й Рішення №1597 стимулює їх, як і інших профучасників, утримувати значну частку своїх активів у таких інструментах. Тож вони вже підтримують державу і банківський сектор України, надавши їм відповідні кошти у борг. Однак запровадження нормативу ліквідності активів вимагає від профучасників ще більше фінансувати видатки держави та підтримувати банки за рахунок додаткових вливань капіталу від засновників (учасників) цих

компаній, причому найчастіше – під від’ємну реальну доходність, враховуючи поточні ставки (або відсотки) за ними у порівнянні з рівнем інфляції в Україні.

Крім того, запровадження нових, додаткових вимог щодо розрахунку пруденційних показників та їхніх нормативних значень, ще й у короткі строки, передбачені Рішенням №1139, – менш ніж за 4 місяці від дати оприлюднення – не дозволяє учасникам ринку належним чином підготуватися до таких змін. Це теж **не сприятиме запобіганню чи зменшенню ризиків для профучасників та їхніх інвесторів, а, навпаки, призведе до їх значного зростання для цілих секторів фінансового ринку.**

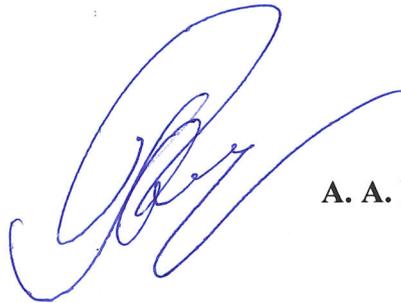
Усе це, в умовах війни, є особливо значними викликами, що ставлять діяльність компаній під загрозу припинення.

Зважаючи на викладене вище, пропонуємо внести зміни до Рішення №1139 з метою виключення з них вимог для КУА та АНПФ щодо розрахунку нового (додаткового) пруденційного показника «норматив ліквідності активів» та дотримання його нормативних значень, а також внести відповідні зміни до Рішення №314 від 23.04.2022 (з урахуванням змін за Рішенням №1140 від 05.09.2022).

Додаток: Порівняльна таблиця з пропозиціями щодо змін до рішень НКЦПФР №1139 від 05.09.2022 та №314 від 23.04.2022 (з урахуванням змін за Рішенням №1140 від 05.09.2022) на 5-ти арк.

З повагою

Генеральний директор

А. А. Рибальченко